

Landskap: Halland Upptecknat av: Anna-Beata Sjöström
 Härad: Halvstad Adress: Tuleg. 36 Sundbyberg
 Socken: _____ Berättat av: Fil. dr. fika. danna Petri
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1879 i Halvstad

Lunchhall:

"Lilla jul"	sid. 1	Barnens klädsel	sid. 5
Trettondagsgäst	" 1	Hygien; Titta; Vatten	" 6
Tjugoondag-Kant	" 1	Gas	" 7
Risning; Vårfrudagen	" 2	Besavgift; Öster	" 7
Påsk	" 2-3	Paddegatan	" 8
Kristi Himmelsfärdsdag	" 3	Gästernas utseende	" 8
Första maj	" 3	Samfundet i besor	" 8-9
Midsummer	" 4	Fisk	" 9
Lucia	" 4	Auktions, guldfrukt. handl.	" 9-10
Silsexor	" 4	Marknad	" 10
Kirker och kalas	" 4	Köpta bänkar	" 10
Skolfester	" 5	Envernant	" 10
Lekar	" 5	Arbetspörelsen	" 11

Skriv endast på denna sida!

Lunehäll:

forts.

Samhällsställning	sid. 11
Klädsel	" 11
Hemliv	" 12-13
Söndagskolor	" 13-14
Fritidsningsarmén	" 14
Metodister och missions.	" 14
fröbunders	
Sjuka och fattiga	" 15
Barn utom äktensk.	" 15
Tjänstefolk	" 16
"Se på döda"	" 16
Original	" 16
"Snöstrepstören"	" 17
Kungsbäckagården	" 17

Vi firade "lilla jul" på Kyndelsmässafton.
Di fick vi extra godsaker, och äldsta systern
klädde ut sig till qumma och kom med
en korg apelsiner.

På Trettondagsafton.
På trettondagsafton kom det trettondags-
gossar. "De är som en pingstbend," kunde
man säga till dem. - På trettondagsafton
skulle det vara presenter.

På Tjugondag-Kant.
Kant häjde julen ut.

Rivning.

På fastlagsröndag hade vi gämt ris i räng-
en och skulle överrumpla varann; ev.
var det på tingsfredagen också.

Värfredagen.

Vi hade aldrig väfflor på värfredagen.

Pisk.

Man var alltid vattklädd på piskafton. —
Det var eldar på piskafton, och vi skulle
man knäcka piskågg. Man ställde en
tegelpanna på lat och pullade äggen
här för den. Man skulle föröka träf-
fa varann. Den, som träffades de flest.

ta äggen bann. De knäckta äggen kallades
"skrubbertaske". - Man hade färgade ägg.
- Man spelade med dem man inte kün-
de orka. - Äggen färgades med lök och hundkix.
- Vi plöskade palmer - vide-, antagligen
var det till fisk.

Kristi Himmelfärdsdag.

Kristi Himmelfärdsdag skulle man gå upp
tidigt och dricka kaffe på Bergst.

Första maj.

På första maj var det utfärdar. Man kün-
de få 25 öre att köpa för. En apelsin kos-
tade 10 öre.

Midnatt.

Tjänsteflickorna brukade vara ute och dansa på Midnatt. - Det ansågs simpelt att springa på dansen.

Lucia.

Man satt uppe och sydde krullen för Lucia, man skulle "lussa".

Sillsexor.

Island var det sillsexor på Buzet.

Visiter och kalas.

När man gick på visit, blev man bjuden på vin. - Det var mycket kalas. Då skulle man ha handskar på sig.

Skolfester.

När det var skolfester bjöd pojkar och flickor
na. Det kostade 50 öre. man lekte. På
gymnasietbaler lekte man mest ring lekar
och tanke lekar, det fanns ingenting som
kunde dansa.

Lekar.

Det fanns ingen idrott för, och man äkte in-
te skidor. - Vi brukade kasta boll, spe-
la kula - vi hade glaskulor - och kasta
ring: man fängade ringen med en laus.
Man hoppade rep och hage.

Folkskolebarnens klädsel.

Alla barnen i folkskolan hade träskor och
dukar.

Hygien.

Det var klenk med hygien. Man badade när gämg. Vi hade en tvättbalja av trä i barnkammaren.

På somrarna gick man ner till stranden efter frukosten. - I mamas barndom badade man i Nissan.

Tvätt.

Vi hade särskilt tvätt-hus. Man tvättade bara två gånger om året. Man bykte med björkaska.

Vatten.

Man fick hämta vatten i vattenkällan vid Karl XI:s väg. Tjänsteflickorna fick hämta vatten i två spänner.

Gas.
Det har aldrig funnits gas här.

Resavgift.
Vid Österber lag ett litet hus med en anslags-
tavla, på vilken det stod, hur mycket man
skulle betala för att få fara över bron. Det
var väl mest för bönderna. De for in till
staden och ville veta vägen och röp.

Öster.
Öster var knappt bebyggd. Där lag Sjöskon-
hamnen - nära varvet - och Skansen, där Apel-
stams var. De hade kvar förr.

Paddegatan.

På Paddegatan ville inte gärna någon bo,
därför att det var ett rönt fullt namn.

Gatornas utseende.

Det var gräsväxt och kullerstenar på gator-
na. Gummarna låg och rensade gatorna.
Borsallt var det kullerstenar.

Samfärdsel och resor.

Man reste mycket till Köpenhamn. Min förs-
ta resa var dit. - Svårt finner vil-
des till bazar (?) i Köpenhamn. Det gick
bättre till Lübeck också.
1878 blev Närkejärnvägen färdig 1884 Väst kust-

banan. - Till Stockholm reste man över
Göteborg.

Tuvan de reste till Amerika, reste de till
Köpenhamn. Det var bättre betalt där än i
Sverige. - Det ansågs farligt att resa till
Amerika. De hade med sig skaffring
gyltar.

Fisk.

Det fanns mycket röd spottor, härlig lax
och äkta gökunga. Det var inte så lätt att
transportera fisken för, så vi fick behålla
fisken i stån.

Auktioner och guldhandlare.

Det var ett stort nöje att gå på auktioner.
- Det kom mycket knaller från Guldhandlarna.

byggen. - Det brukade gå omkring polska
judar och sälja knappar.

Marknad.

Det var marknad en gång på våren och en
gång på hösten. På vällen tog fanns det
spårborrar för 5 öre och dockhjul.

Köpta bänkar.

Man fick köpa en bänk i kyrkan för 10 kr.

Guvernament.

I ett hem fanns det guvernament.

Arbetsrörelsen.

Det var arbetsföreläsningar på 1890-talet.
Arbetsrörelsen mötte stort motstånd.
Redaktör Viktor Larsson stod socialdemokra-
tien nära.

Samhällsställning.

I mammas och pappas ungdom var det rik-
ligt fint att vara hantverkare, t. ex.
smedmästare.

Man brukade säga att den som var född
i hatt också hoppades få dö i hatt.

Klädsel.

I mammas hem gick de i klumpsockarna

Hemliv.

Mor höll morgon- och aftonbön i 64 år. - Vi läste alltid bordsbön. Vi fick ställa upp oss efter längd och ålder och läsa Fader Vår.

Vi brukade läsa läroena kring runda borden. När det var färdigt och efter teet brukade vi idka vällshapsliv, det var hög läsning och arbeten av alla slag. - Ibland skulle vi ha "hemmakterligt", då bjöds det på äpplen och vätter. Vi lekte mycket med vätter: "udda eller jämt?" Rästadvätter såldes på Halmstad borg. Så spelade vi kille, kulle och rhapsos och gånne ringen.

På söndagarna, efter högmässan skulle hela familjen promenera på Draggågen.
Man skulle alltid helga Sabbatsdagen.
Det ansågs opassande att gå på konditorier på en helgdagsafton.

Söndagsskolor.

Kyrkan hade inga söndagsskolor. Svenska missionsförbundet hade den första söndagsskolan här i staden. Barnen fick skyc-ken och dylikt där. Vi fick inte gå dit för mor, hon hade ingen motvilja mot missionsförbundet, men det ansågs ändå inte riktigt passande, och så ansåg hon, att man inte skulle överge sin egen för-

Samling.

Frälsningsarmén.

På Slottsmöllan rättes upp ett anslag att arbetarna fick välja mellan fabriken och frälsningsarmén. Många slutade.

När en frälsningsofficer skulle gifta sig, lys-
tes det för arbetarkullen Olof N-son.

Frälsningssoldater och godtemplare var djär-
la. - En frälsningssoldat blev dömd
till fängelsestraff, därför att hon talat
på otillåten tid.

Metodister och missionsförbundare.

Bland metodisterna var uppland. - Metodis-
ter och missionsförbundare har aldrig ki-
vat.

Sjuka och fattiga.

Det fanns en frivillig välgörenhetsförening
Det var mycket lungsjuka och fattiga
människor. De bodde hemmet illa och näs-
tan alla var sandlösa. - Vi brukade gå
tills de fattiga med mat i en korg. Ibland
kom de och tiggade om en 25-öring. De
skrekade emot i det längsta att komma
på fattighuset. - Sjönen på fattighuset
brukade vitta på kappan, det var mest so-
kiga. Ibland gick de och köpte för 2 ö-
rens.

Barn utom äktenskapet.

Det var förfärligt, när någon fick vänta barn
de dödade dem ofta och lä dem på Bogen

Tjänstefolk.

100 kr. om året var stor tjänstelön i min
brudom. - Jungfrurna låg i bordbänker
i köket. - När man bjöden på kalas skul-
le en jungfru komma och hämta med en
lykta. Jungfrurna skulle trakteras medan
de väntade.

"Se pi dola"

Man gick mycket och såg på döda som barn,
på Nore, hos vilt främmande människor.

Original.

Tidde, Sissalulle, Sissalulle. Topelle brukade
hålla iordning isbana på ön. Han tog betalt
för det.

"Snötorpatösen"

Man skände barnen för roten och "Snö-
torpatösen". Var man stygg på de äldre:
"Jag tror det är Snötorpatösen som kom-
mit."

Kungsbackagumman.

Kungsbackagumman kallades en klok gum-
ma i Kungsbacka. Dit för f. o. m. läkare från
Göteborg.